

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget omfatter reglerne om stiftelse og ophør af medlemskab af folkekirken og om de rettigheder, som medlemskabet giver til kirkelig betjening, samt reglerne om sognebåndsløsning. Reglerne herom findes i øjeblikket i tre forskellige love, men har en naturlig samhörighed.

1. Medlemskab af folkekirken

Reglerne om stiftelse og ophør af medlemskab af folkekirken findes i § 5 i lov om menighedsråd, jf. lov-bekendtgørelse nr. 758 af 7. december 1987 – i det følgende omtalt som menighedsrådsloven af 1922. Lovbestemmelsen er suppleret med administrativt fastsatte regler, navnlig kgl. anordning af 22. marts 1897 indeholdende regler for udtrædelse af og genoptagelse i folkekirken.

Der har ikke vist sig behov for en ændring af disse fundamentale lovregler for folkekirken. De er derfor foreslået videreført med stort set uændret indhold. På et enkelt punkt har samfundsudviklingen dog givet anledning til særlige overvejelser, nemlig med hensyn til retsstillingen for medlemmer, der tager bopæl i udlandet.

Spørgsmålet har tidligere givet anledning til tvivl. Folkekirken er territorialt opbygget, og ingen kan derfor gøre krav på folkekirkelig betjening i udlandet. På grund af dette territorialprincip har det tidligere været praktisk at betegne medlemskabet som ophørt ved fraflytning fra landet. Den stigende internationalisering af såvel det private forretningsliv som af den offentlige forvaltning har imidlertid nødvendiggjort en nyovervejelse af spørgsmålet. Ved kgl. anordning af 20. maj 1987 blev det fastsat, at medlemskab af folkekirken bevares under midlertidigt ophold i udlandet. Forudsætningerne for nærværende lovforslag er endnu videre, nemlig at medlemskabet bevares i alle tilfælde ved fraflytning. Det nævnes ikke udtrykkeligt i de foreslåede bestemmelser, men fremgår forudsætningsvis dels af, at udrejse af landet ikke angives som ophørsgrund, jf. § 2, dels af den foreslåede nye regel i § 6, stk. 2, jf. nedenfor. Medlemskabet fortabes først ved indtræden af en af de sædvanlige ophørsgrunde, nemlig udmeldelse af folkekirken eller tilslutning til et andet trossamfund.

Medens en ændret stillingtagen på dette område ikke nødvendiggør ændringer i ordlyden af hovedbestemmelserne for medlemskab af folkekirken, bør de hidtidige regler om retten til kirkelig betjening suppleres med en bestemmelse om retten til kirkelig betjening for medlemmer uden bopæl her i landet. En bestemmelse herom er optaget i forslagens § 6, stk. 2.

Det forhold, at medlemskabets bevarelse under ophold i udlandet nu fastslås, medfører ikke nogen forøgelse af de pågældende medlemmers forpligtelser, idet kirkeskatterne opkræves efter reglerne for kommunale skatter. Ligeledes ændres der intet i folkekirkens forpligtelser over for disse medlemmer bortset fra den foran berørte nye bestemmelse om adgang til kirkelig betjening under ophold her i landet.

2. Medlemmers ret til kirkelig betjening

Bestemmelserne om folkekirkens medlemmers ret til kirkelig betjening blev nyformuleret ved lov nr. 218 af 23. april 1986 om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m., jf. lovens kapitel 3. Bestemmelserne er foreslået sammenkædet med reglerne om medlemskab, idet retten til kirkelig betjening er den væsentligste følge af medlemskabet.

Udover den nye bestemmelse i § 6, stk. 2, om retten til kirkelig betjening for medlemmer i udlandet, som er berørt foran under pkt. 1, er reglerne foreslået overført uforandret – dog med enkelte redaktionelle ændringer, som omtales i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

3. Sognebåndsløsning

En arbejdsgruppe, som var nedsat af kirkeministeren i 1973 med henblik på en revision af den dagældende lov om kirkers brug, sognebåndsløsning m.m., afgav betænkning i 1976 (Betænkning nr. 769/1976). Arbejdsgruppen foreslog heri, at adgangen til sognebåndsløsning blev bibeholdt, uanset at de historiske grunde for ordningen var bortfaldet. Dog foresloges en ændring af ordningen, således at sognebåndsløsning skulle ske til en menighed og ikke til en præst, som de gældende regler foreskriver. Adgangen til sognebåndsløsning skulle være en ret for ethvert folkekirkemedlem og således ikke afhængig af nogen prøvelse af baggrunden herfor. Arbejdsgruppen hav-